

Op te bergen
in de band van
20 maart 2002

*de leden van de commissie wordt
verzocht hun eventuele opmerkingen
binnen acht dagen na ontvangst aan
de secretaris van de commissie
mede te delen.*

Verslag

van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen

gehouden op 25 februari 2002

INHOUD

Opening	2
Mededelingen	2
Verslagen vergaderingen	2
Ingekomen stukken	2
IPO-aangelegenheden	3
Rondvraag	3
Stand van zaken grondverwerving	5
Spreekrecht	5
- <i>de heer Prins (namens de NLTO)</i>	5
Goedkeuring Herinrichtingsplan Schoonebeek als raamplan en vaststelling Eerste deelplan herinrichting Schoonebeek	12
Budgetsubsidies Landschapsbeheer Drenthe	14
INTERREG IIIb project "A string of pearls along the North Sea"	14
Jaarprogramma 2002 Leren voor Duurzaam- heid; project Nederland schoon, Drenthe spant de kroon	16
Financiële bijdrage voor project Toekomst- gericht ondernemen in de akkerbouwsector (TOAS)	16
Behandeling begrotingsbladspiegels	18
Sluiting	20
Toezeggingen	21

STATENCOMMISSIE MILIEU, WATER EN GROEN

Verslag van de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 25 februari 2002 in het provinciehuis te Assen.

Aanwezig:

mevrouw M.Ch.A. Smilde (CDA, voorzitter)
H. Baas (ChristenUnie)
F. Benning (VVD)
H.H. Dijkstra (GroenLinks)
A.J. Gaasbeek (OSD)
H. Holman (CDA)
H.R. Hornstra (PvdA)
K. Jonker (CDA)
mevrouw H. Kempe-Foekens (ChristenUnie)
W.H. Kuiper (GroenLinks)
B. Popken (OPD)
J.P. Sluiter (D66)
K.H. Smidt (VVD)
mevrouw H.G. Stoel-Snater (PvdA)
H. Zomer (CDA)

Voorts aanwezig:

Joh. Dijks (VVD, gedeputeerde)
mevrouw A. Edelenbosch (PvdA, gedeputeerde)
W.R. Visser (secretaris)
C.J. Mulder

Afwezig met kennisgeving:

A. Haak (PvdA)
Ch.C. de Haas (OPD)
mevrouw G.M. Remmelts-Mulder (VVD)
S.A. van der Schoot (Ouderenpartij)
mevrouw J. Alberts (Ouderenpartij)
M.J. Smit (D66)

1. Opening

De VOORZITTER opent de vergadering en deelt mee dat bericht van verhindering is ontvangen van de heren Haak, Smit, Van der Schoot en De Haas, mevrouw Alberts en mevrouw Remmelts. Mevrouw Alberts is een aantal maanden uit de roulatie in verband met ziekte, terwijl mevrouw Remmelts de naweeën ondervindt van een verkeersongeluk. Beiden zullen namens de commissie een bloemetje ontvangen.

2. Mededelingen

De VOORZITTER deelt mee dat de commissie maandagmiddag 13 mei a.s. is uitgenodigd voor een werkbezoek aan EMTEC. Hierover zal nadere berichtgeving volgen.

3. Verslagen vergaderingen

3.1. Verslag van de gecombineerde vergadering van de Statencommissies Ruimte, Infrastructuur en Mobiliteit en Milieu, Water en Groen d.d. 14 januari 2002

3.2. Verslag van de vergadering van 14 januari 2002

Beide verslagen worden conform het ontwerp vastgesteld.

De VOORZITTER merkt naar aanleiding van de verslagen op dat er een lijst is opgesteld van de aan de commissie gedane toezeggingen. Momenteel is die lijst in behandeling op ambtelijk niveau. In het voorzittersoverleg is afgesproken dat met enige regelmaat een dergelijke lijst zal worden opgesteld.

4. Ingekomen stukken

4.1. Brief van gedeputeerde staten van 21 januari 2002, kenmerk 3/6.3/2002000392, inzake Convenant Duurzaam bouwen Drenthe 2001

De brief wordt voor kennisgeving aangenomen.

4.2. Voortgangsrapportage stimulering biologische landbouw Drenthe 2001, toegezonden bij brief van gedeputeerde staten van 22 januari 2002, kenmerk 3/7.1/2002000400

De heer GAASBEEK vindt het een goede ontwikkeling dat de biologische landbouw in Drenthe sneller groeit dan in de rest van Nederland. Hij vraagt zich echter af waarom de biologische boerenmarkten in Emmen een succes zijn, terwijl het in Assen moeizaam gaat.

Het is mevrouw STOEL niet geheel duidelijk wat de "technische" aspecten zijn die ertoe leiden dat biologische catering in het provinciehuis niet goed van de grond komt.

Mevrouw EDELENBOSCH kan op dit moment de vraag van de heer Gaasbeek niet beantwoorden. Het project zal worden geëvalueerd en wellicht dat dan duidelijk wordt hoe het komt dat er verschillen zijn tussen Emmen en Assen. De resultaten van de evaluatie zullen te zijner tijd naar de commissie worden gestuurd.

De heer DIJKS merkt aan het adres van mevrouw Stoel op dat het met name gaat om de continuïteit van de aanvoer van producten. Als voor een bepaald product wordt gekozen, moet het wel permanent beschikbaar zijn. Verder moet er ook de nodige ruimte zijn om de producten te presenteren. Hij hoopt dat binnen niet al te lange tijd knopen kunnen worden doorgehakt. Een en ander moet goed passen in de afspraken met de externe cateraar. Uiteraard spelen ook bedrijfseconomische factoren een rol.

De heer KUIPER had ook iets willen zeggen over dit stuk, maar meent begrepen te hebben dat stukken apart op de agenda moeten worden gezet als commissieleden er iets over willen zeggen.

De VOORZITTER heeft er geen bezwaar tegen dat er over ingekomen stukken een enkele vraag wordt gesteld.

De heer HOLMAN vindt dat dit onderwerp eigenlijk standaard op de agenda moet worden gezet en niet als ingekomen stuk moet worden afgedaan.

De VOORZITTER zegt dat, als de commissie de voortgangsrapporten voortaan op de agenda wil, dit zal gebeuren.

De heer BENNING is in tegenstelling tot de heer Holman van mening dat deze voortgangsrapporten niet standaard op de agenda moeten worden gezet. De vergaderingen duren immers al lang genoeg.

De VOORZITTER is het eens met de heer Benning. Zij wijst er nogmaals op dat het geen probleem is als er een enkele opmerking over een ingekomen stuk wordt gemaakt.

De voortgangsrapportage wordt voor kennisgeving aangenomen.

5. IPO-aangelegenheden

De heer BENNING stelt vast dat er wat betreft het Akkoord gebiedenbeleid nu al een task force wordt aangekondigd die zich gaat bezighouden met een duidelijke taakafbakening tussen het Rijk en de provincies en dat er wordt gesproken over een "ontbureaucratisering van het besturingsmodel". Hij heeft begrepen dat de provincies bang zijn dat zij onvoldoende eigen verantwoordelijkheden krijgen. Moet nu worden geconstateerd dat er een onvolkomen uitvoeringsovereenkomst is ondertekend en dat de provincie straks wordt geconfronteerd met een forse rekening in het kader van de Wet inrichting landelijke gebieden (WILG)?

Mevrouw EDELENBOSCH herinnert eraan dat over de bestuursovereenkomst al uitgebreid is gesproken in de commissie. Het Interprovinciaal Overleg (IPO) heeft besloten om, voordat andere zaken onder de bestuursovereenkomst worden gebracht, een task force in te stellen die ervoor moet zorgen dat er een zekere afslanking tot stand wordt gebracht. Er moest echter getekend worden omdat de provincies anders de financieringsbasis zouden kwijtraken. Spreekster gaat ervan uit dat de provincie niet zal worden geconfronteerd met een forse rekening. In de ondertekende bestuursovereenkomst gaat het met name om de Subsidieregeling gebiedsgericht beleid, de landinrichting en de grondverwerving.

De heer BENNING vraagt of het bedrag van € 1,2 miljoen in het kader van de WILG niet hoeft te worden beschouwd als een verliespost.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat zij al lang bij de commissie aan de bel had getrokken als dat het geval zou zijn geweest.

6. Rondvraag

De heer POPKEN vraagt of de provincie voldoende is voorbereid op de aanstaande inwerkingtreding van de nieuwe Flora- en faunawet.

De heer SMIDT stelt vast dat de provincie de Vijfde nota ruimtelijke ordening heeft getoetst aan het Provinciaal omgevingsplan (POP) en het Kompasbeleid en vraagt of het fenomeen provinciale landschappen daarin past. Hij constateert dat, gezien de nodige restricties voor landbouw en woningbouw met name in Zuidwest-Drenthe, de nodige zorgen bestaan over de mededeling van minister Pronk dat het de provincie is geweest die heeft aangegeven dat dit gebied in aanmerking kan komen voor een provinciaal landschap. Als er al zoveel zorgen zijn over de financiële haalbaarheid van de huidige ambities met betrekking tot het landelijk gebied, is het dan wel realistisch nieuwe ambities te formuleren? In antwoord op vragen uit de Kamer heeft minister Pronk geantwoord dat hij de indruk heeft dat de provincies zich hard zullen maken om de provinciale landschappen te realiseren. Heeft het college van gedeputeerde staten van de provincie Drenthe deze indruk richting minister gewekt?

De heer BENNING vraagt naar de aard van de problemen in het bestuurlijk overleg met de Noordelijke Land- en Tuinbouworganisatie (NLTO) waarover in de pers het een en ander is gezegd. Welke afspraken zijn er inmiddels gemaakt en hoe worden de staten hier verder bij betrokken? Ten slotte vraagt de heer Benning of de firma Zeldenrust de zandwinningsvergunning inmiddels heeft aangevraagd.

De heer HOLMAN merkt op dat de provincies na de behandeling in de Eerste Kamer van de Ammoniakwet enige ruimte hebben om bedrijven te helpen die in de zone van 250 m worden beperkt in hun ontwikkeling. Hoe denkt het college hieraan invulling te geven? Ook in Drenthe zullen

in het kader van het nieuwe beleid enkele varkens- en kippenhouderijen op slot komen te zitten. In het kader van het POP wordt ontwikkelingsperspectief geboden aan bestaande bedrijven en mogen er geen nieuwe bedrijven bij komen. Hoe denkt het college een oplossing te bieden aan bedoelde varkens- en kippenbedrijven?

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het college zich 26 februari 2002 zal buigen over de vertaling van de Flora- en faunawet voor de Drentse situatie. De inspraakprocedure zal echter niet voor 1 april 2002 kunnen worden afgerond. De provincie krijgt er diverse taken bij en dat moet natuurlijk goed worden uitonderhandeld, ook al omdat er financiële risico's aan verbonden zijn. De onderhandelingen gaan met name over de aantallen fte's die van het Rijk naar de provincies moeten overgaan en de rijksbijdrage aan het Faunafonds.

Spreekster weet niet wie minister Pronk heeft ingefluisterd dat de provincies zich uitermate hard zullen maken voor het realiseren van provinciale landschappen. Het is in ieder geval de bedoeling dat de provincies op dit punt initiatief nemen. Uitgangspunt van het beleid blijft het POP en als de provinciale landschappen daarmee niet corresponderen, zal de provincie op dit punt geen initiatief nemen. Het POP kent echter ook de nodige restricties en als het past in de provinciale landschappen, wil de provincie graag gebruikmaken van de rijksmiddelen voor dit doel. Als gebieden in Zuidwest-Drenthe en Noord-Drenthe worden voorgedragen als provinciaal landschap, liggen daaraan voornamelijk financieel-zakelijke argumenten ten grondslag. Er is op dit moment nog niets vastgelegd.

De heer SMIDT begrijpt van de gedeputeerde dat de provincie niet heeft verzocht Zuidwest-Drenthe in aanmerking te laten komen voor een provinciaal landschap.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dat Zuidwest-Drenthe en Noord-Drenthe als waardevol cultuurlandschap(WCL)-gebied indertijd zijn genoemd als gebieden die eventueel in aanmerking komen voor de status van provinciaal landschap. Zij kan zich echter niet voorstellen dat gedeputeerde De Vries in de onderhandelingen over de vijfde nota een formeel verzoek daartoe heeft gedaan.

De heer SMIDT wijst er nogmaals op dat de minister te kennen heeft gegeven dat de provincies erg enthousiast zijn over het fenomeen provinciale landschappen.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dat de provincie alleen heeft gevraagd om het gebied van de Drentsche Aa tot nationaal landschap te verklaren. De minister wilde daar echter niet op ingaan, dus die discussie kon worden gestopt.

De heer SMIDT zegt dat hij zijn vraag toespitst op Zuidwest-Drenthe, omdat voor Noord-Drenthe geldt dat het beleid ten aanzien van provinciale landschappen in het verlengde ligt van het oude WCL-beleid.

Mevrouw EDELENBOSCH wijst erop dat hierop kan worden teruggekomen als de provincie met een concrete voordracht komt.

Met de NLTO zijn diverse meningsverschillen uitgesproken; er blijven echter nog enkele over, te weten Fochteloërveen en Tuschenwater. Beide gebieden zullen blijven passen in POP-kader. Afgesproken is dat er zorgvuldiger zal worden gecommuniceerd en dat de NLTO een stevige inbreng zal hebben in de op te stellen landbouwvisie die als bouwsteen kan gelden voor het POP. Daartoe wordt momenteel een bestuursopdracht geformuleerd met het oog op de benodigde menskracht.

De heer Zeldenrust heeft nog geen zandwinningsvergunning aangevraagd. Het POP zal worden geactualiseerd naar aanleiding van onder andere de ontwikkelingen in Zuidwest-Drenthe en het gesprek met de zandwinners is nog gaande.

De heer BENNING vraagt of de provinciale zelfvoorziening nu gevaar dreigt te lopen.

Mevrouw EDELENBOSCH denkt niet dat er een tekort dreigt te ontstaan aan beton- en metselzand in de provincie nu de meeste zandwinners ook connecties buiten de provincie hebben.

De heer BENNING vraagt of de provincie wacht totdat zich problemen gaan voordoen. Hoe houdt de provincie de vinger aan de pols?

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat de huidige winning nog steeds boven de provinciale taakstelling ligt. Als echt een tekort dreigt, zal de

provincie haar verantwoordelijkheid moeten nemen.

De heer DIJKS merkt aan het adres van de heer Holman op dat de kaart in het kader van het ammoniakbeleid bijna klaar is. Hierover is intensief overlegd met de gemeenten. Het ziet ernaar uit dat er slechts enkele reële problemen zijn met betrekking tot ecologische verbindingzones en de ecologische hoofdstructuur (EHS). Slechts een drietal bedrijven gelegen in de EVZ moet op slot als gevolg van de nieuwe Ammoniakwet, maar deze bedrijven hadden toch al vergelijkbare problemen. De vraag hoe de provincie bestaande varkens- en kippenhouderijen denkt te helpen in het kader van het nieuwe beleid is nog niet actueel. Bovendien is er nog de nodige onduidelijkheid over de strekking van de opmerkingen van de minister. Hij heeft na de eerste behandeling in de Eerste Kamer een brief geschreven waarin hij het met name had over reconstructiegebieden. Daarop is tijdens het vervolgdebat in de Eerste Kamer niet teruggekomen. Wel is duidelijk dat er moet worden gecompenseerd; als ergens iets wordt afgehaald, moet het elders worden toegevoegd. Als het college de kaart heeft vastgesteld, gaat ze de inspraak in. Vervolgens zal de discussie met de staten worden geopend en spreker gaat ervan uit dat uiteindelijk een oplossing wordt gevonden die ten goede komt aan de ontwikkeling van de bedrijven.

De heer HOLMAN denkt dat er binnen de EHS meer dan drie varkens- en kippenbedrijven zijn die zich niet meer kunnen ontwikkelen. De provincie ontkomt er niet aan om hier uitdrukkelijk naar te kijken.

De heer DIJKS zegt dat hierover uitgebreid zal kunnen worden gesproken na de inspraakronde.

7. Statcommissiestuk van 12 december 2001, kenmerk 50/6.8/2001011519, Stand van zaken grondverwerving; vervolgnotitie januari 2002

(De vergadering wordt enige tijd geschorst in verband met een visuele presentatie van de stand van zaken grondverwerving.)

Spreekrecht

De heer PRINS (NLTO) wil graag een enkele opmerking maken over het gebruik en de functie van de afrondingskaart. In het commissiestuk staat dat deze kaart een optelsom is van wensen van de terreinbeherende organisaties. Blijkbaar hebben deze organisaties hun oog laten vallen op particuliere eigendommen, waaronder landbouwgronden, die tot nu toe niet begrensd zijn. Het is spreker niet duidelijk om welke oppervlakte landbouwgrond het gaat en waar die grond ligt. Hij had graag de kaart onder ogen gehad, maar helaas ligt ze achter slot en grendel. In de praktijk heeft hij echter gemerkt dat het niet slechts om overhoekjes gaat die aan natuurgebieden grenzen. Ook wil men graag grotere percelen landbouwgrond aankopen waarvan een klein gedeelte als "afronding" op de kaart staat. De NLTO is van mening dat extra natuurontwikkeling in mindering gebracht moet worden op nog te verwerven EHS-gronden in Drenthe.

Resumerend merkt spreker op:

- de NLTO-vraag om openheid over de afrondingskaart;
- het kan niet zo zijn dat naast de begrensde EHS nog eens ongeveer 1.000 ha landbouwgrond geclaimd wordt;
- grond op de afrondingskaart had begrensd moeten zijn;
- realiseren van de EHS vraagt tot 2018 veel geld. Het beleid moet hierop worden gericht en niet op uitbreiding van de EHS;
- de NLTO is bereid maatwerk te leveren voor natuur en landbouw. Het enigszins schuiven met de EHS-grens behoort tot de mogelijkheid om knelpunten voor landbouw en natuur op te lossen.

De VOORZITTER stelt vast dat er geen behoefte is aan het stellen van vragen aan de heer Prins.

De heer HOLMAN vindt het plezierig dat voortaan bijgehouden zal worden wanneer welke toezeggingen zijn gedaan door het college, nu pas negen maanden na de desbetreffende toezegging bespreking van de vervolgnotitie over grondverwerving op de agenda staat. Als het college een toezegging doet, zou het voortaan ook moeten aangeven wanneer die toezegging gestand wordt gedaan en moeten motiveren waarom dat eventueel niet kan.

Spreker heeft zich onlangs nog met enkele vragen tot ambtenaren gewend en een keurig antwoord

gekregen. Die antwoorden hadden eigenlijk in het stuk moeten staan, bijvoorbeeld het antwoord op de eenvoudige vraag om hoeveel landbouwgrond het precies gaat.

Het proces van natuurgebiedaankopen moet doorzichtig zijn; gemaakte afspraken moeten worden nagekomen en de ambities moeten realistisch zijn en in de begroting financieel gedekt worden. De afrondingskaart is meerdere malen onderwerp van discussie geweest. Er schijnt nu een kaart te zijn waarop 10.000 ha begrensd is en 5.000 ha voorzien is van een symbool, hetgeen inhoudt dat die grond niet echt hoeft te worden aangekocht. 30% van laatstgenoemde categorie wordt particulier beheerd, dus blijft er ruim 3.400 ha over. Er is ongeveer f 100 miljoen nodig om die grond aan te kopen.

De heer HORNSTRA zegt dat hij in zijn berekening 1.700 ha overhoudt. De heer Holman zegt het particulier beheer eraf te trekken, maar hij doet het vervolgens niet.

De heer HOLMAN merkt op dat hij 30% aftrekt van 5.000 ha. De ambitie is ruim 200 ha per jaar tot 2018. Het lijkt hem dat f 650.000,-- per jaar daarvoor ten enenmale onvoldoende is. Wat denkt het college hieraan te gaan doen? Spreker hecht eraan dat de doelstellingen worden gehaald. Hij kan op zich instemmen met het voorstel van het college, maar vindt het uiteindelijke bedrag niet realistisch in verhouding tot de ambities. De vraag is of de 1.200 ha landbouwgrond niet kan worden begrensd als normaal relatienotagebied en of werkelijk alle gronden moeten worden aangekocht. Is meer particulier beheer niet mogelijk om het gestelde doel te realiseren?

Spreker vindt het niet meer van deze tijd dat de afrondingskaart achter slot en grendel ligt. Hij wil dan ook alleen steun verlenen aan het voorstel van het college als de kaart een meer realistisch karakter krijgt en openbaar wordt gemaakt.

Wellicht dat met iets meer creativiteit op provinciaal ambtelijk niveau de doelen sneller kunnen worden gerealiseerd. Spreker heeft de indruk dat er nog steeds vrij bureaucratisch wordt gewerkt. Ook als het geld al is besteed, duurt het toch nog vrij lang voordat ruilingen plaatsvinden.

Het aankopen van boerderijen dreigt financieel vast te lopen. Met name voor sloop en het tegengaan van ongewenste bebouwing in het landelijk gebied dienen meer financiële middelen ter be-

schikking te worden gesteld. Voor boerderij Kamps in Rolde heeft de provincie f 600.000,-- uitgetrokken. Spreker kan niet beoordelen of dit een realistisch bedrag is, maar het geld komt natuurlijk wel uit de pot voor aankopen. Bij de aankoop van de boerderij van de heer Boxen kon worden geput uit andere middelen, maar in vergelijkbare situaties knapt het af op de financiële barrière.

Het valt te waarderen dat Natuurmonumenten een transparant beleid voert. Namens die organisatie is meegedeeld dat zij haar eigen plan trekt als zij het niet eens is met de begrenzing. Spreker denkt dat dit niet kan. Natuurmonumenten mag natuurlijk haar eigen visie hebben, maar het primaat ligt uiteraard bij de provincie want die gaat uiteindelijk over de ruimtelijke inrichting van Drenthe. Overigens moet wel worden vastgesteld dat Natuurmonumenten in haar aankoopbeleid creatiever is dan het Bureau Beheer Landbouwgronden (BBL). De provincie mag niet achterover leunen en het aankoopbeleid aan Natuurmonumenten overlaten. Als er iets niet in orde is, moet worden ingegrepen in de Dienst Landelijk Gebied. Wat is het resultaat van het overleg tussen de gedeputeerde en Natuurmonumenten?

Ten slotte vindt spreker dat dit voorstel in de statenvergadering aan de orde moet komen, waarbij het college dan moet aangeven hoe het denkt te kunnen voldoen aan de door hem vermelde voorwaarden.

De heer SMIDT zegt dat zijn fractie er hard aan heeft getrokken om dit stuk aan de orde te krijgen. Uit het stuk blijkt dat er sprake is van een openeindkarakter. Als alles moet worden aangekocht, worden er miljoenen guldens begraven in reeds bestaande natuur. Dat valt moeilijk uit te leggen aan de Drentse burger. De vraag is nu wat de werkelijke ambitie moet zijn en waar het echt noodzakelijk is dat er aankoopgeld wordt ingezet. Spreker is van mening dat er zwaar moet worden ingezet op beheer door particulieren. Evenals de heer Holman is hij van mening dat in ieder geval een belangrijk deel van de op de kaart vermelde landbouwgronden moet worden begrensd als relatienotagebied. Landinrichtings- en gebiedscommissies worden nu geconfronteerd met een niet-openbare kaart waarop kennelijk extra claims voorkomen. De kaart heeft bovendien niet de normale zorgvuldige procedure doorlopen. Mensen die wat betreft het beheer van natuurgebieden

hun nek willen uitsteken, mogen niet worden belast met geheime agenda's.

Misschien dat een tweede screening ertoe leidt dat de ambities een wat realistischer gehalte krijgen en dat een uiterste inspanning om andere financiële bronnen aan te boren iets meer ruimte geeft.

Moet uit de begroting van het Ministerie van Landbouw, Natuurbeheer en Visserij (LNV) worden opgemaakt dat het ministerie van mening is dat de bijdragen van de provincies aan de verwerking van natuurgebieden weer naar een historisch niveau moeten? Betekent dit dat het ministerie de f 25 miljoen aan convenantsgelden opnieuw ter discussie stelt?

Ten slotte benadrukt spreker dat er minder ruimte moet komen tussen wat de provincie wil en wat de provincie kan.

De heer KUIPER is blij met de vervolgotitie. Hij vindt het wel jammer dat er geen verbinding is gelegd met andere provinciale beleidsgebieden. In de Klankbordgroep Intensieve Veehouderij zijn criteria afgesproken op basis waarvan zou moeten worden geopereerd. Daarbij kwam ook de uitplaatsing van bedrijven aan de orde, maar daarmee is helaas geen relatie gelegd. Hetzelfde geldt voor de inpassing van de ecologische verbindingzones en de 250 meter-grens. Gelukkig is er in breed perspectief met Natuurmonumenten overlegd. Spreker vindt het erg belangrijk dat daarbij de POP-zonering uitgangspunt is.

Hij gaat akkoord met de voorgestelde verhoging tot bijna € 295.000,--. In tegenstelling tot de heer Holman is hij niet van mening dat dit stuk behandeling behoeft in de statenvergadering.

De heer HORNSTRA sluit zich nadrukkelijk aan bij de vraag of de ambities wel corresponderen met de beschikbare gelden. Is het de bedoeling dat het college de komende jaren telkenmale aangeeft wat de provincie ervoor over heeft of moeten de staten dat in het duale stelsel doen?

Spreker geeft aan dat hij in zijn fractie de kwestie van de 1.200 ha landbouwgrond nog eens aan de orde zal stellen. Hij wacht graag de reactie van de gedeputeerde op de door de heer Holman geformuleerde voorwaarden af.

Mevrouw KEMPE zegt dat uit de vervolgotitie niet blijkt wat het resultaat zal zijn in 2018 als in het huidige tempo en met de huidige middelen

wordt doorgewerkt. Dat is ook niet goed aan te geven omdat er nogal wat onzekere factoren zijn. Te denken valt aan de prijsontwikkeling, de beschikbare financiën enz.

Ook spreekster is benieuwd naar de resultaten van het overleg met Natuurmonumenten. Zij hoopt dat het overleg net zo verhelderend was als het overleg tussen enkele fracties en deze organisatie. Zij is eveneens van mening dat de afrondingenkaart openbaar moet worden gemaakt. Het werken met symbolen voor gebieden die momenteel niet voor verwerving in aanmerking komen, is een goede zaak.

Spreekster kan instemmen met de voorgestelde verhoging van het krediet en de vorming van een fonds. Wat haar betreft hoeft er geen nadere behandeling plaats te vinden in de statenvergadering.

Wanneer zal de EHS-begrenzing van Bargerveen en Hunze zijn gerealiseerd?

De realisering van de ecologische verbindingzones heeft nog een vrij lange weg te gaan. Een concrete programmering en een goed communicatieplan zijn goede instrumenten om duidelijk te maken wat de provinciale plannen zijn. Hoe lang gaat een en ander duren?

Ten slotte merkt spreekster op zorgen te hebben over de financiële paragraaf. Hoe verlopen de onderhandelingen in IPO-verband met het ministerie van LNV?

Het heeft ook de heer SLUITER verbaasd dat de afrondingenkaart achter slot en grendel ligt. Hierover wordt onnodig geheimzinnig gedaan, want als de provincie wil aankopen, zal zij op een gegeven moment toch de markt op moeten.

De doelstelling zou niet in de eerste plaats grondaankopen moeten zijn, maar veeleer behoud en ontwikkeling van natuurgebieden. De vraag is nu hoe die doelstelling het beste kan worden gerealiseerd. Zijn grondaankopen inderdaad het beste instrument of zijn er andere mogelijkheden om de provinciale doelstellingen te realiseren?

De heer GAASBEEK vraagt of de provincie nog steeds op koers ligt in de planning tot 2018. Hij zou dat graag zien ondergebracht in een schemaatje.

Er is inderdaad in een prettige sfeer overlegd met Natuurmonumenten. In tegenstelling tot de heer Holman heeft spreker niet het idee dat deze organisatie op haar strepen is gaan staan. Hij is van

mening dat optimaal gebruik moet worden gemaakt van beheer door particulieren. Bij nieuwe activiteiten moet vooraf worden gecommuniceerd met betrokkenen, zodat maximale inspraak en betrokkenheid worden bereikt. Wat dit betreft is het een slechte zaak dat er in vertrouwelijkheid is overlegd. Een goede volksvertegenwoordiger zou dat niet moeten willen.

Er moet voorzichtig worden omgegaan met de groene ruimte en de vraag moet worden gesteld of bosbouw die ruimte niet te veel "dichtplakt". Spreker herinnert eraan dat hij tijdens de algemene beschouwingen aandacht heeft gevraagd voor de teruggang van het weidegebied. Het lijkt hem een goede gedachte om rond de steden een groenontwikkeling te realiseren.

Ten slotte wijst hij erop dat groene statenstukken de neiging krijgen om roze te worden. Hij kan overigens instemmen met het in het statencommissiestuk verwoorde voorstel, maar vraagt zich af of op dit punt wel de juiste procedure is gevolgd.

De heer POPKEN denkt dat de stijgende prijzen van landbouwgronden een bottleneck vormen. Het is nog maar de vraag of de provinciale beurs dat kan behappen. Het lijkt hem dat nog eens uitdrukkelijk moet worden nagegaan of die landbouwgronden überhaupt moeten worden aangekocht of dat de doelstellingen moeten worden bijgesteld. Spreker heeft zich erover verbaasd dat in de Commissie Natuurgebieden is afgesproken dat terreinbeheerders statenleden rechtstreeks zullen benaderen. Dit is toch niet de gebruikelijke procedure?

Sprekers fractie gaat overigens akkoord met de voorgestelde verhoging van het krediet en de omzetting in een fonds.

(De vergadering wordt enkele ogenblikken geschorst.)

Mevrouw EDELENBOSCH merkt op dat het een hele klus is geweest een goed gedocumenteerde en onderbouwde vervolgnoot op tafel te krijgen. Het heeft enige tijd gekost, maar het is dan ook een helder en informatief stuk geworden. Er zullen ongetwijfeld nog vragen aan de orde komen die in dit stuk niet konden worden beantwoord. De 30% particulier beheer moet worden gekenmerkt als een behoorlijke ambitie. De helft van wat er overblijft na aftrek van gebieden met een sym-

bool en particulier beheer wordt voor 100% door het Rijk vergoed. De andere helft van de oppervlakte wordt voor 50% door de provincie gesubsidieerd. De andere helft betaalt LNV. In de komende jaren zal, naar het zich laat aanzien, de provincie goed uit de voeten kunnen na de verhoging van het krediet tot f 650.000,-- en de omzetting van het krediet in een fonds. Uiteraard kan nu niet een antwoord worden gegeven op de vraag of in 2018 de gestelde doelen zullen zijn gehaald.

De provincie is voorstander van particulier beheer en wat dit betreft zal er flink aan de weg worden getimmerd. Er kunnen tussen de particuliere beheerders afspraken worden gemaakt met het oog op eenheid in beheer. Het zal overigens nog de nodige moeite kosten om de 30% particulier beheer te realiseren. Er zijn provincies waarin het beter gaat op dit punt, terwijl de Drentse situatie zich er toch erg goed voor leent. Kennelijk is men er nog niet aan gewend en het programmabeheer is in financieel opzicht niet altijd even riant.

De heer Sluiter heeft opgemerkt dat de afrondingenkaart uiteindelijk toch openbaar zal moeten worden gemaakt als de provincie de markt opgaat. Spreekster wijst er echter nadrukkelijk op dat de provincie niet de markt opgaat. Dat is ook een van de redenen waarom de afrondingenkaart niet openbaar is. Als mensen met een aanbod komen, wordt bezien of verwerving past bij de gestelde natuurdoelen. Als de afrondingenkaart openbaar wordt, gaan de makelaars of speculanten ermee aan de haal en is de kans op een prijsopdrijvend effect erg groot. Het is overigens slechts een werkkaart op grond waarvan de aanbiddingen worden beschouwd, op verzoek van LNV opgesteld. De subsidiecriteria zijn echter bepalend of de aankoop wordt gesubsidieerd.

De heer HOLMAN wijst op de mogelijkheid dat er een stukje bos of een stuk landbouwgrond, dat grenst aan een natuurgebied, op de kaart staat. Denkt de gedeputeerde echt dat een speculant die grond zal kopen in de hoop er beter van te worden?

Mevrouw EDELENBOSCH vindt dit een enigszins naïeve opstelling. De provincie hoeft maar te overwegen om ergens iets te ontwikkelen, of er staan bij wijze van spreken horden projectontwikkelaars op de stoep die ermee aan de gang willen. Zij verwijst in dit verband naar de ontwikkelingen rondom het agrarisch bedrijf Boxen in De Groeve.

De heer HOLMAN vraagt zich af waarom het dan niet fout gaat met de begrenzing van relatienotagebieden. Dat is ook openbaar en de provincie betaalt marktconforme prijzen. Er is geen make-laar die een stukje grond van de 16.000 ha koopt in de hoop er beter van te worden. De kwestie-Boxen is een ander verhaal, want daarbij is woningbouw in het geding.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt haar bezwaren tegen openbaarmaking van de afrondingenkaart te handhaven. Zij stelt voor dat, als over enkele maanden het gebiedsplan wordt geëvalueerd, de landbouwgronden op de afrondingenkaart hierbij betrokken worden.

Als de grondprijzen in het huidige tempo blijven stijgen, moet telkenmale de vraag worden gesteld of de gestelde doelen wel realistisch zijn. Wat betreft de begrensde gebieden is er sprake van een koopplicht en de provincies wensen dan ook niet te accepteren dat het Rijk op dit punt achterblijft. Er kunnen natuurlijk allerlei (nieuwe) ambities worden geformuleerd, maar de provincies willen eerst boter bij de vis als het gaat om de al gemaakte afspraken.

Natuurmonumenten gaat creatief om met aankopen. Het BBL mag niet boven de marktprijzen bieden en dat verklaart wellicht waarom Natuurmonumenten wat "verleidelijker" kan zijn dan het BBL. Heel soms brengt spreekster de nodige creativiteit op om een boer, die wil verplaatsen, het laatste duwtje in de rug te geven.

Het overleg met Natuurmonumenten ging onder andere over de procedures en het budget. In enkele gevallen heeft deze organisatie voorgefinancierd om aankoop door de provincie mogelijk te maken. Het was overigens een opbouwend overleg, waarin er van provinciewege op is gewezen dat de EHS-begrenzing niet voor niets is vastgesteld en dat de provincie een betrouwbare overheid wil zijn.

De boerderij van de heer Boxen kon worden aangekocht in het kader van het gebiedsgericht beleid. Boerderij Kamps is aangekocht met hulp van provinciale subsidie en de afspraken met LNV. Er kan hier niet gesproken worden over vergelijkbare gevallen.

De provincie kan in het algemeen goed uit de voeten met de geldende subsidieregelingen. De provincie heeft geen weerklank gevonden in Den Haag bij haar dringend verzoek om een ge-

nerieke regeling voor knelsituaties voor bedrijven binnen de 250 meter-zone.

Spreekster weet niet wat het ministerie bedoelt met een terugkeer naar het historisch niveau als het gaat om de convenantsmiddelen ad f 25 miljoen. Dat bedrag is vorig jaar geheel beleend. Volgens de afspraak behoort het Rijk opnieuw met eenzelfde bedrag te komen. De provincies vinden dat te weinig en dringen aan op indexatie. Het komende jaar heeft de provincie geleend op basis van gronden die in de BBL-pot zitten.

Aan het adres van de heer Kuiper merkt spreekster op dat grondverwerving past in de categorie sectoraal beleid. Zij wijst in dit verband op boerderijverplaatsingen in het kader van de ammoniakwetgeving. Grondverwerving heeft echter niet altijd een 1 : 1-relatie met andere beleidsonderdelen.

De heer KUIPER heeft duidelijk willen maken dat hij in het voorliggende stuk een integrale beschrijving mist.

Mevrouw EDELENBOSCH begrijpt wat de heer Kuiper bedoelt, maar wijst erop dat de vervolgnitie vooral moet worden gezien als een beschrijving van bestaand beleid. Er is niet nadrukkelijk een relatie gelegd met andere beleidsonderdelen. Aan het adres van de heer Gaasbeek merkt spreekster op dat op pagina 8 een samenvattend overzicht staat van de aankopen categorieën eerste en tweede fase en natuurgebiedaankopen. In het nieuwe Structuurschema groene ruimte wordt overigens over realisering van de EHS iets anders gedacht dan in het verleden. Wat het BBL in bezit heeft, wordt in het kader van dat structuurschema beschouwd als reeds gerealiseerd. Het gevolg daarvan is dat de kolom "gerealiseerd" moet worden verhoogd tot 8.500 ha en dat de kolom "nog te realiseren" navenant moet worden verlaagd. Dat leidt tot een jaarlijkse taakstelling van 375 ha per jaar.

De heer SMIDT vindt wel een heel erg eenvoudige manier om een politiek succesje te boeken.

Mevrouw EDELENBOSCH merkt op dat zij dat niet had willen zeggen, maar het met hem eens is. Bosaanplant vindt in het algemeen niet in de open ruimte plaats. Als iemand grond in de open ruimte wil benutten voor bosaanplant, wordt via uitruil

gezocht naar een plaats waar een dergelijke aanplant wenselijk wordt geacht, bijvoorbeeld rond de steden in het kader van Groen in en rond de stad. Spreekster begrijpt de opmerking van de heer Gaasbeek over het veranderen van groene stukken in roze stukken, maar wijst erop dat de kredietverhoging aanvankelijk een roze stuk was en dat op initiatief van de VVD-fractie is besloten tot afhandeling in de commissie.

De heer GAASBEEK zegt dat hij onder andere doelde op het stuk over het Hunebedinformatiecentrum in Borger.

Mevrouw EDELENBOSCH neemt aan dat de heer Popken met zijn uitspraak over de krappe provinciale beurs niet heeft bedoeld dat de provincie geen landbouwgrond meer mag aankopen.

De heer POPKEN heeft bedoeld te zeggen dat moet worden nagegaan of bedoelde landbouwgronden wel moeten worden opgenomen in het natuurbeleid.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat altijd wordt nagegaan of aankoop van landbouwgronden wel past in de natuurdoelstellingen, anders zijn er geen hectares voor.

Ten slotte merkt zij op dat zij in de Commissie Natuurgebieden tegen de terreinbeheerders heeft gezegd dat het hen vrijstaat om de statenleden te informeren over hun activiteiten.

TWEEDE TERMIJN

De VOORZITTER vraagt of de heer Prins nog een nadere toelichting wil geven.

De heer PRINS denkt dat zijn boodschap goed is overgekomen.

De heer HOLMAN ziet het krediet, dat zal worden omgezet in een fonds, als een vast bedrag per jaar. Het is een extra krediet naast de reguliere middelen voor grondaankopen.

De heer HORNSTRA gaat ervan uit dat het fondsbedrag zal worden geïndexeerd. Bovendien kunnen zich nieuwe ontwikkelingen voordoen, dus de kans is niet gering dat er opnieuw over zal moeten worden gediscussieerd.

De heer HOLMAN meent dat je het bedrag alleen kunt relateren aan de grondprijsontwikkelingen.

De gedeputeerde heeft terecht opgemerkt dat eerst de in het verleden geformuleerde ambities maar eens moeten worden waargemaakt. Als bijvoorbeeld de ecologische verbindingzones en het relatienotagebiedenbeleid nog niet zijn voltooid, moet niet worden begonnen met het realiseren van allerlei nieuwe ambities. Met nieuw beleid mag pas worden begonnen als het oude beleid is gerealiseerd.

Spreker heeft de indruk dat het met het BBL de goede kant opgaat. Hij heeft alleen de indruk dat het wel wat sneller kan.

De financiering van boerderijverplaatsingen is en blijft een probleem. Het is aardig dat de gedeputeerde af en toe een duwtje geeft, maar dit is natuurlijk niet de juiste manier van werken. Nu dit probleem steeds manifester wordt, moet in discussie met LNV worden nagegaan of reguliere middelen kunnen worden ingezet. Als dat niet mogelijk is, moet worden nagegaan of er in het kader van flexibel provinciaal beleid middelen kunnen worden vrijgemaakt. Hetzelfde geldt voor de Sloopregeling. Je kunt niet zeggen dat het probleem niet meer bestaat als het Rijk geen geld beschikbaar wil stellen. De provincie wil wel geld beschikbaar stellen voor natuuraankopen, maar als zij voor andere zaken de knip op de beurs houdt, is zij niet geloofwaardig.

Spreker heeft van de gedeputeerde begrepen dat zij er alles aan zal doen om de 30% particulier beheer te realiseren. Hij hoopt dat de gedeputeerde de toezegging kan doen dat zij een substantieel deel van de 1.200 ha - bijvoorbeeld 800 ha - gaat begrenzen als normaal relatienotagebied. Hij kan zich niet vinden in haar argumenten om de afrondingskaart vertrouwelijk te houden en blijft bij zijn mening dat de kaart openbaar moet worden gemaakt.

De heer HORNSTRA vraagt zich af of dit laatste wel past bij de andere door de heer Holman genoemde inhoudelijke zaken. Het lijkt hem dat hierover op een andere plaats moet worden gesproken.

De heer HOLMAN vindt dat een transparant overheidsbeleid vergt dat de afrondingskaart openbaar wordt gemaakt. Daar heeft de burger recht op. Hij stelt vast dat een meerderheid van de commissie deze mening deelt en daarom over-

weegt hij om hierover een uitspraak te vragen in de statenvergadering.

De heer SMIDT heeft begrepen dat het fonds zal worden gebruikt voor de aankoop van 1.704 ha. Als het goed is, gaat de aankoop van 1.200 ha landbouwgrond in een openbare procedure. Daarvan is de openbaarheid dus ook geregeld. Blijven over de gronden met een symbool die eigenlijk niet koopwaardig zijn. Die gebieden zijn dus niet aantrekkelijk voor speculanten.

Spreker is het eens met de heer Holman dat geen nieuwe ambities moeten worden geformuleerd zolang de in het verleden geformuleerde ambities nog niet zijn gerealiseerd. Het zal de nodige moeite kosten laatstbedoelde ambities te realiseren. Nieuwe ambities brengen een nieuwe Drentse verantwoordelijkheid met zich mee in de sfeer van cofinanciering.

De heer KUIPER steunt de gedeputeerde in haar mening dat de afrondingenkaart niet openbaar kan worden gemaakt omdat prijsopdrijving en speculatie moeten worden voorkomen. De overheid mag immers nog steeds niet een anti-speculatiebeding hanteren. Een stuk grond kan wellicht niet koopwaardig zijn, maar na verloop van enige tijd kan dat heel anders komen te liggen.

De heer SMIDT vraagt zich af of dit argument ook niet opgaat voor begrenzingen van relatienotagegebieden. Daarbij wordt zelfs perceelsgewijze een koopplicht aangegeven. In dit geval wordt aangegeven dat de grond eventueel kán worden gekocht als men over het nodige geld beschikt, maar nu maakt de heer Kuiper daar ineens een probleem van.

De heer KUIPER zegt dat hij problemen heeft met speculatie en de prijsopdrijvende effecten daarvan.

De heer HORNSTRA vraagt zich af wat de winst is van het openbaar maken van de afrondingenkaart. Wie heeft daar baat bij?

De heer SMIDT antwoordt dat in de eerste plaats de eigenaar er baat bij heeft om te weten welke status zijn gebied heeft.

De heer HORNSTRA zegt dat als de eigenaar plannen heeft met zijn grond de provincie om de hoek komt kijken.

De heer SMIDT ontkent dat en wijst erop dat de provincie zich zeer terughoudend zal opstellen.

De heer HORNSTRA begrijpt dit niet. Pas als plannen tot verkoop aan de orde zijn, komt de provincie aan bod.

De heer HOLMAN benadrukt dat de Drentse burger er recht op heeft te weten wat de provincie voor heeft met provinciale gronden in het kader van de aankoop van natuurgebieden.

De heer KUIPER wijst erop dat de provinciale overheid op dit punt in een spanningsveld verkeert. Het enige middel om speculatie tegen te gaan, is om de informatie even onder de pet te houden.

De heer HORNSTRA vindt het antwoord van de gedeputeerde voldoende reden om het voorliggende stuk de status van commissiestuk te laten behouden.

Mevrouw KEMPE wil graag nog een antwoord op haar vraag over de begrenzing van Hunze en Bargerveen. Ook zij is niet overtuigd door de argumenten van de gedeputeerde om de afrondingenkaart geheim te houden.

De heer SLUITER is het eens met mevrouw Kempe.

De heer GAASBEEK kan zich vinden in het pleidooi van de heer Holman om de afrondingenkaart openbaar te maken.

Ook de heer POPKEN sluit zich aan bij de heer Holman als het gaat om het openbaar maken van de afrondingenkaart.

Mevrouw EDELENBOSCH zal zich de opmerking van de heer Holman dat de provincie bij boerderijverplaatsingen en sloop gebruik moet maken van haar flexibel beleid herinneren, ook al is dit momenteel niet een urgente kwestie. Misschien dat hierop terug zal worden gekomen als gevolg van de Klankbordgroep Intensieve Veehouderij. Het oprekken van de criteria van plattelandsbeleid is

echter onbespreekbaar, vooral ook omdat plattelandsgeld voor het grootste deel Europees geld is. De heer Holman weet ook dat boerderij Kamps is gekocht omdat het een zeer bijzonder cultuurhistorisch gebiedje is. De aankoop paste binnen de criteria van het groene budget en de provincie is nog nooit zo vaak gecompimenteerd als met deze aankoop. Hij mag blij zijn dat hij hieraan indirect heeft meegewerkt. Een vergelijking met andere boerderijen is wat al te gemakkelijk gemaakt; dat is niet aan de orde.

Spreekster kan niet toezeggen dat 800 van de 1.200 ha landbouwgrond zal worden begrensd in het kader van het relatienotabeleid. Het is ook niet nodig omdat de helft van die gronden voor de verantwoordelijkheid is van Staatsbosbeheer. Ook kan zij niet toezeggen dat de afrondingskaart openbaar zal worden gemaakt. Op de kaart zijn de door de terreinbeheerders geuite wensen verwerkt (de kaart heeft geen enkele status) en het lijkt haar dat vernietiging ervan eerder in de rede ligt dan openbaarmaking. Er wordt getoetst aan de criteria van het afwegingskader van de verordening. Zij neemt dit punt mee naar het college en zal de commissie er nader over berichten.

De VOORZITTER stelt vast dat akkoord wordt gegaan met de verhoging van het budget en het omzetten van het krediet in een fonds en dat voor het overige de nodige kanttekeningen zijn gemaakt. Een meerderheid van de commissie is voorstander van openbaarmaking van de afrondingskaart en de gedeputeerde zal dit aan de orde stellen in het college, waarna zij erop terugkomt in de commissie.

De heer HOLMAN wacht de reactie van de gedeputeerde af en zal zo nodig naar andere wegen zoeken om zijn wensen met betrekking tot de begrenzing van een substantieel deel van de 1.200 ha landbouwgrond en openbaarmaking van de afrondingskaart gerealiseerd te krijgen.

8. Statencommissiestuk van 21 januari 2002, kenmerk 3/6.6/2001010707, Goedkeuring Herinrichtingsplan Schoonebeek als raamplan en vaststelling Eerste deelplan herinrichting Schoonebeek

Mevrouw KEMPE zegt dat zij tijdens het werkbezoek een goede indruk heeft gekregen van het gebied. Zij stelt vast dat nu een goed plan voorligt

dat samen met de streekbewoners intensief is voorbereid. Zij hoopt dat de bewoners ook in de toekomst bij het proces betrokken zullen blijven. Spreekster heeft het ontwerpplan met genoegen gelezen. Er is heel wat werk aan de winkel. De knelpunten op het gebied van waterbeheersing, verkaveling en verdroging vragen om een oplossing. Ook richting oosterburen is nog het nodige zendingswerk te doen als het gaat om de bescherming van de natuur in dit gebied. Hopelijk zal het overleg hierover succes hebben.

Spreekster kan in het algemeen instemmen met het commentaar op de bedenkingen.

De heer HORNSTRA heeft veel waardering voor de wijze waarop dit stuk tot stand is gekomen. Hij stelt verheugd vast dat de boeren niet alleen het eigenbelang maar ook cultuurhistorische aspecten voor ogen hadden. Het lijkt hem dat de gedeputeerde eens een pittig gesprek over waterbeheersing moet aangaan met de Duitse autoriteiten. Op zich is het natuurlijk erg mooi dat het natuurgebied Bargerveen eventueel wordt uitgebreid met Duits gebied, maar wat kunnen daarvan de gevolgen zijn voor de plannen met betrekking tot de windmolenparken?

De heer DIJKSTRA vond het werkbezoek buitengewoon geslaagd. Het was overigens jammer dat naast de onafhankelijke fractie ook de fracties van D66 en de VVD geen gehoor aan de uitnodiging van de boeren hebben gegeven. Wellicht hadden zij het te druk met het genootschap van de rechte lijn. Op deze manier ontstaat natuurlijk wel de indruk dat politieke partijen de burgers niet serieus nemen.

De heer SLUITER vindt de conclusie dat D66 niet geïnteresseerd is in de burgers nergens op slaan.

De heer SMIDT wijst erop dat het werkbezoek op vrij korte termijn was aangekondigd. Door de fysieke toestand van een VVD-statenlid en agenda-problemen van andere statenleden kon de VVD-fractie helaas niet vertegenwoordigd zijn.

De heer DIJKSTRA zegt dat de gedegen beantwoording van alle inspraakreacties zijn volledige instemming heeft. Hij wil dan ook graag positief adviseren over de startmodule. Wel maakt hij zich ernstige zorgen over de samenwerking met de oosterburen. De opmerking tijdens het werkbe-

zoek dat het geld aan Drentse kant in het veen gestopt er aan de andere kant van de grens even hard weer uitkomt, maakt hem niet gelukkig. Kan de gedeputeerde toezeggen dat zij alles op alles zal zetten om een gedegen gezamenlijke aanpak te realiseren?

De heer POPKEN zegt dat hij tot zijn spijt niet heeft kunnen deelnemen aan de excursie. Hij weet overigens genoeg van het gebied om te kunnen zeggen dat er iets moet gebeuren. Spreker stemt in met het conceptbesluit.

Onder nummer 3a wordt gevraagd naar de mogelijkheid van vergoeding van schade als gevolg van de aanwijzing tot natuurgebied. Het antwoord luidt dat eventueel geldelijke compensatie plaatsvindt. Welke criteria worden daarbij aangelegd en wie betaalt het?

De heer GAASBEEK wijst op de situatie waarin iemand die binnen de begrenzing valt, niet mee wil werken aan het project. Is inspraak dan nog wel voldoende?

Kan gegarandeerd worden dat er in het plangebied geen industriële ontwikkelingen plaatsvinden?

Spreker heeft de indruk dat betrokkenen het beheer van onderdelen in eigen hand proberen te houden in verband met te verkrijgen subsidies. Hij juicht dat toe.

Kan de waardeschatting van de grond aan de hand van de kaarten discutabel zijn? Zo ja, vindt er dan arbitrage plaats op basis van bijvoorbeeld grondmonsters?

Ten slotte vraagt spreker of projecten die verbetering van de landbouwstructuur beogen voorrang hebben.

De heer SMIDT zegt dat het gebied lange tijd een "wingewest" is geweest. Hij vindt het jammer dat, nu er wellicht extra middelen beschikbaar komen via dit traject, de behandeling van gedempte wijken en waterklaringsinstallaties in een andere context - de Wet bodemsanering - moet plaatsvinden.

De heer HOLMAN complimenteert de Herinrichtingscommissie met dit evenwichtige plan. Ook uit de antwoorden op inspraakreacties blijkt dat een aantal zaken nog moet worden uitgewerkt. Het college heeft die reacties overigens in het algemeen goed afgehandeld.

De ambities op watergebied zijn nogal hoog. Spreker is benieuwd of de commissie erin zal slagen om bij de uitwerking alle deelbelangen op het gebied van water afdoende te behartigen. Ten slotte vraagt hij het college een adequate oplossing te bieden voor de problemen, verbonden aan bedrijfsverplaatsingen. Hij is overigens van mening dat het ook mogelijk moet zijn aan de zuidzijde van de Europaweg enkele boerderijen te situeren. Dat lijkt hem zinvoller dan het werken met een veetunnel. Er mag wat dit betreft geen sprake zijn van een dogma.

Mevrouw EDELENBOSCH sluit zich graag aan bij de complimenten aan het adres van de Landinrichtingscommissie. Er ligt nu een afgewogen plan voor dat een breed draagvlak heeft.

De heer Gaasbeek heeft enkele nogal gedetailleerde vragen gesteld; het lijkt haar dat die vragen beter in het voortraject aan de ambtenaren hadden kunnen worden gesteld.

De heer GAASBEEK zegt dat hij dat in het algemeen ook wel doet, maar dat hem dit keer de tijd daarvoor ontbrak.

Mevrouw EDELENBOSCH denkt dat zijn vragen alsnog ambtelijk kunnen worden afgehandeld. Zij wijst erop dat de beantwoording van de inspraakreacties is goedgekeurd door de commissie uit het gebied. Zij wijst er nog wel op dat landinrichting met zich meebrengt dat iedereen die binnen de begrenzing valt, meedoet.

De heer GAASBEEK merkt nog op dat hij alle waardering heeft voor de opzet van het stuk.

Mevrouw EDELENBOSCH stelt vast dat water een belangrijk onderwerp is. De voorzitter van Velt en Vecht heeft een eerste gesprek gehad met zijn Duitse counterpart en bezien zal worden of er een vervolgesprek moet plaatsvinden. Het Nederlandse geld mag natuurlijk niet naar Duitsland wegspoelen.

Het is aan de Landinrichtingscommissie om te bepalen of en hoe geldelijke compensatie zal plaatsvinden. Met mensen die vervuilde wijken bezitten of via toedeling verkrijgen, zullen afspraken worden gemaakt. Er wordt een kleine bijdrage per ha gevraagd en als alle partijen ermee akkoord gaan zullen Rijk en provincie (via de bo-

demsanering) de rest van de financiële consequenties afdekken.

Op de kaart zijn zoekgebieden voor boerderijverplaatsingen opgenomen.

De Landinrichtingscommissie heeft een raamwerk ter tafel gelegd waarmee gewerkt gaat worden.

Als zich knelpunten voordoen, zal zij moeten zoeken naar een oplossing. Spreekster wenst de commissie daarbij alle succes toe.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie zich kan vinden in het statencommissiestuk.

9. Statenummer 916, Budgetsubsidies Landschapsbeheer Drenthe

De heer GAASBEEK is het ermee eens dat ook Landschapsbeheer Drenthe wordt aangemerkt als budgetinstelling; deze instelling voert immers provinciaal beleid. Is de jaarlijkse indexering ongeveer 3% met het oog op de stijgende inflatie? Hoe komt het dat LNV een veel lagere indexering hanteert dan Drenthe? In het advies wordt niet gesproken van 2004, maar in de inleiding en in besluit II wel.

De heer SLUITER vraagt of ook Landschapsbeheer Drenthe is geraadpleegd over dit besluit.

De heer DIJKSTRA heeft de vraag van de heer Sluiter rechtstreeks aan Landschapsbeheer Drenthe gesteld. Men had geen bezwaar tegen het provinciale voornemen. Zijn fractie kan er eveneens mee instemmen en adviseert om er een A-stuk van te maken.

De heer HORNSTRA is het eens met het advies van de heer Dijkstra. Het zal in tegenstelling tot andere instellingen vrij gemakkelijk zijn om vast te stellen of Landschapsbeheer Drenthe de gestelde doelen heeft gehaald.

De heer ZOMER gaat akkoord met het ontwerpbesluit. Het is een vervolg van ingezet beleid op het terrein van de welzijnsinstellingen. Wat hem betreft wordt het een A-stuk.

Mevrouw KEMPE sluit zich aan bij de heer Zomer.

Mevrouw EDELENBOSCH zegt dat Landschapsbeheer Drenthe ook betrokken is bij de groene evaluatie en eigenlijk al langer een budgetinstel-

ling had kunnen zijn. Doordat de welzijnsinstellingen de nodige aandacht vroegen, is dit voorstel even op de plank blijven liggen.

De VOORZITTER concludeert dat het stuk de A-status kan krijgen.

10. Statenummer 926, INTERREG IIIb project "A string of pearls along the North Sea" en de nadere brief van gedeputeerde staten van 19 februari 2002, kenmerk 5/6.4/2002000864

De heer BAAS heeft in het Engelstalige stuk, dat zich kenmerkte door gezwollen taalgebruik, weinig parels maar wel enig parelmoer ontdekt. Het is typisch een stuk waar je niet tegen kunt zijn, maar waarin ook weinig staat op grond waarvan je er voor moet zijn. Zijn overigens de doelstellingen van de bestaande parels gehaald?

De heer HOLMAN deelt de mening van de heer Baas. Het lijkt een aardig stuk, maar het is erg moeilijk om vast te stellen waar het exact over gaat. Hij had liever een concreter stuk gehad waarin onder andere aandacht zou zijn besteed aan de vraag wat het maatschappelijk rendement kan zijn. Hij neemt aan dat in het bedrag van kosten voor de provincie een typefout is geslopen: € 473.088,- zal € 73.088,- moeten zijn.

Ook de heer BENNING sluit zich aan bij de woorden van de heer Baas. "A string of pearls" is een welluidende naam voor een vaag project. Het is overigens ook een spannende naam en misschien moet er maar eens een excursie aan worden gewaagd!

Nu het doel erg onduidelijk is, is het de vraag waarom er minimaal één parel aan toe moeten worden gevoegd. Zijn er nog grote financiële consequenties voor de provincie te verwachten? Spreker vraagt zich al met al af of de inzet van middelen zich wel verhoudt tot het beoogde resultaat.

Het doet de heer GAASBEEK goed dat Drenthe leadpartner is. Ook benutting en versterking van de kwaliteit van het platteland klinkt hem als muziek in de oren. Het stimuleren van de sterke punten van het Drentse platteland kan alleen maar worden toegejuicht.

Het is goed dat ook Overijssel bij het project wordt betrokken, want grote delen van deze provincie kunnen met gebieden uit de drie noordelijke provincies worden vergeleken.

Ten slotte vraagt spreker waarom de Drentse bijdrage vermindert als ook Zeeland gaat meedoen. De projecten in Zeeland zullen toch ook moeten worden betaald?

De heer KUIPER merkt op dat de Nederlandstalige samenvatting op onderdelen niet volledig is of in strijd is met het Engelstalige stuk. In de samenvatting wordt bijvoorbeeld gerept van vier te onderscheiden doelen, terwijl in het Engelstalige stuk sprake is van veertig doelen. In het Engelstalige stuk worden in tegenstelling tot de samenvatting wel randvoorwaarden genoemd. Spreker vermeldt in dit verband de duurzaamheidstoets, ecotoerisme, kleinschaligheid, ontwikkeling van natuur en landschap en dergelijke. Hij begrijpt niet waarom die randvoorwaarden niet worden genoemd in de beleidsbrief.

De heer HORNSTRA vindt het jammer dat hij de aanvullende informatie nu pas onder ogen krijgt. Het achterliggende idee van het project spreekt hem aan, maar ook hij vindt de doelstellingen nogal vaag geformuleerd. Wat gebeurt er als de subsidiestromen wegvallen? Er wordt nogal wat geld uitgetrokken per parel. Hoe wordt het rendement gemeten? Ook vraagt spreker zich af wat het project toevoegt aan het LEADER-project. Is het niet gewoon een subsidiepotje waaruit bepaalde ondernemers kunnen putten?

Mevrouw EDELENBOSCH wijst de heer Kuiper erop dat in de brief van 19 februari staat dat het onder andere gaat om duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, ecotoerisme, kleinschalige opzet enz.

De heer KUIPER zegt dat ook hij die brief niet heeft ontvangen.

Mevrouw EDELENBOSCH excuseert zich daarvoor. Als de commissieleden allen de aanvullende brief hadden ontvangen, waren er waarschijnlijk minder klachten over onduidelijkheid en dergelijke geweest. Het gaat om een vervolgproject in het kader van het INTERREG IIIb-programma. Aan het vorige project in het kader van INTERREG IIc-programma deden Noorwegen, Zweden,

Duitsland en Nederland mee. Drenthe trad daarbij op als trekker. Het project had tot doel het uitwisselen van ervaringen en het stimuleren van de samenwerking. De activiteiten konden overigens niet alle in het kader van LEADER worden gefinancierd. In het kader van INTERREG IIIb kunnen nu ook Overijssel, Zeeland en België meedoen. In de huidige deelnemende landen zijn clusters in het plattelandsgebied die samen activiteiten ontwikkelen. Te denken valt aan lokale slagerijen, overnachtingen, ecotoerisme enz. Het hoeven niet echt ecologisch getinte activiteiten te zijn, want dat is nog niet overal even goed te realiseren. Wel geldt als criterium een duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen. Belangrijk is ook dat het een Europees netwerk - een parelketting - wordt. Om alle parels te doen glansen heeft de overheid op zich genomen bepaalde faciliteiten te verstrekken. Het is de bedoeling dat de organisatie van het project na vier jaar zelfstandig functioneert. Na twee jaar worden de faciliterende activiteiten afgebouwd.

In Drenthe deden de samenwerkingsverbanden "de Oostermoerse vrouwen" en het "NoaberNet" mee aan het vorige project. Het Nederlandse netwerk werkt goed en bedoelde faciliteiten zijn met name gericht op professionalisering van de diverse samenwerkingsverbanden.

Spreekster deelt mee dat Denemarken ook zal meedoen aan het vervolgproject. In dit project zal met name aandacht worden gegeven aan nieuwe initiatieven, bevordering van de professionalisering van het ondernemerschap en versterking van de internationale netwerkgedachte. Het zal duidelijk zijn dat de rendementsverwachtingen van de diverse Europese parels verschillend zijn.

Als Zeeland meedoet, kan de totale bijdrage worden gedeeld door vijf in plaats van vier. Drenthe hoeft dan dus minder te betalen.

Het vervolgproject past uitstekend in het Drentse plattelandsbeleid. Het heeft een extra dimensie omdat het een internationaal karakter heeft.

De VOORZITTER stelt voor de B-status te handhaven en er kort op in te gaan tijdens de statenvergadering als de leden over de volledige informatie beschikken. Zij stelt vast dat de commissie daarmee instemt.

11. Statencommissiestuk van 29 januari 2002, kenmerk 4/6.11/2002000632, Jaarprogramma 2002 Leren voor Duurzaamheid; project Nederland schoon, Drenthe spant de kroon

De heer HORNSTRA heeft navraag gedaan bij enkele gemeenten en vernomen dat de zogenoemde "blikvangers" redelijk succesvol zijn, in die zin dat de eerste kilometer na zo'n blikvanger een stuk schoner is dan de rest van de route. Het kost de gemeenten veel geld om het zwerfvuil op te ruimen en het is goed dat jongeren erop worden gewezen hoe zij met de publieke ruimte horen om te gaan. Het zijn overigens niet alleen de jongeren die te slordig omspringen met de publieke ruimte. Wat dat betreft richt het stuk zich wat te weinig op ouderen die het slechte voorbeeld geven. Spreker hoopt dat het project succesvol zal zijn, al vraagt hij zich af hoe dat succes moet worden gemeten.

De heer BENNING vindt het een goed project, vooral ook omdat de jeugd de toekomst heeft. In de monitoringsrapportage staat dat er nog geen concrete projecten zijn afgerond, dat mondiale aspecten onderbelicht zijn en dat de speerpunten in de bestuurlijke verandering en integratie in maatschappelijke sectoren niet of nauwelijks worden belicht. Het is goed dat er meer aandacht wordt gevraagd voor de noodzaak van professionalisering en voor een verbetering van de monitoring. Ook is het goed dat voor toekomstige projecten meerdere offertes worden gevraagd.

De heer HOLMAN deelt mee dat zijn fractie enthousiast is over dit projectvoorstel.

De heer GAASBEEK vindt het een uitstekende zaak dat met name de jeugd wordt betrokken bij dit project. Hij dringt erop aan de media in te schakelen om dit project bekend te maken. Hij gaat graag akkoord met het projectvoorstel.

Mevrouw EDELENBOSCH antwoordt dat het onderdeel, gericht op voorlichting aan en betrokkenheid van de jeugd, wordt betaald uit de subsidie Leren voor Duurzaamheid. De praktijk leert dat jongeren niet zo gevoelig zijn voor reguliere voorlichting. Er wordt momenteel voorlichtingsmateriaal ontwikkeld en het is de bedoeling dat in september wordt gestart met proefprojecten op

drie scholen. Als de proef een gunstig resultaat heeft, zullen ook andere scholen erbij worden betrokken.

Drenthe heeft er hard voor gevochten om extra geld te krijgen van het ministerie. Het is van groot belang dat de collega-bestuurders wordt gewezen op hun verantwoordelijkheid om het project tot een succes te maken. Dan ook is de kans groot dat de staatssecretaris wederom met een incidentele subsidie over de brug komt.

Aan het adres van de heer Gaasbeek merkt spreekster nog op dat goede projecten bijna vanzelfsprekend in de publiciteit komen.

De VOORZITTER stelt vast dat de commissie instemt met het statencommissiestuk.

12. Statenstuk 920, Financiële bijdrage voor project Toekomstgericht ondernemen in de akkerbouwsector (TOAS)

De heer SLUITER vindt dat je moeilijk tegen het TOAS-project kunt zijn, maar vraagt zich wel af welke visie op plattelandontwikkeling aan het project ten grondslag ligt en of de provincie nog bepaalde criteria hanteert.

De heer KUIPER vindt het een goed project, vooral ook omdat het een bottom up-benadering is. Er moeten echter wel eisen worden gesteld aan de uitvoering. In dit verband zou hij een relatie willen zien gelegd met de biologische landbouw.

De heer POPKEN vindt het een goed initiatief. Wel vraagt hij zich af of de provincie de ondernemerscursussen moet betalen. Ook vraagt hij zich af hoe de beleidseffecten zullen worden gemeten.

Het is naar de mening van de heer GAASBEEK een prima zaak dat ondernemers worden voorbereid op nieuwe bedrijvigheid. Het getuigt van realiteitszin als daarbij aandacht wordt besteed aan doelgericht stoppen met de huidige bedrijfsvoering. Als het om vervangende activiteiten gaat, wil hij wijzen op de leefbaarheid op het platteland en het feit dat een vitale akkerbouw altijd van levensbelang is geweest voor het platteland.

Mevrouw STOEL vindt de doelstellingen van het individuele deel, waarvoor het ministerie een kaderregeling in het leven heeft geroepen, helder en concreet. Voor het collectieve deel wordt van de provincie een bijdrage gevraagd ter financiering van een regionale inventarisatie, ten minste twintig perspectiefbijeenkomsten, foldermateriaal en participatie in vervolgmodes. Dat alles moet resulteren in een toekomstgerichte en een meer vitale akkerbouw- en vollegrondsgroentesector in Drenthe. Spreekster meent dat de kosten voor dit deel van het project wel erg hoog zijn en vraagt zich af of er wel een evenwicht is tussen kosten en baten.

Gaan alle 1.500 akkerbouw- en groenteteeltbedrijven in Drenthe meedoen? Is de deelname geheel vrijblijvend of worden er eisen gesteld?

Is een dergelijke ondersteuning wel een taak voor de provincie? In het algemeen kunnen ondernemers - boeren zijn per slot van rekening ook ondernemers - niet bij de provincie aankloppen als zij willen omschakelen.

Wordt er bij de inventarisatie rekening gehouden met toekomstige ontwikkelingen, bijvoorbeeld in de sfeer van de biologische landbouw? Zo ja, op welke wijze? Spreekster wil graag op de hoogte worden gehouden van de resultaten.

Mevrouw KEMPE vindt het een prima project. Zij stelt wel vast dat het een heel hoog ambitieniveau heeft. In de beleidsbrief staat immers dat revitalisering van een groot aantal bedrijven en daarmee behoud van de werkgelegenheid in het landelijk gebied het resultaat moet zijn. Onder punt 1.5 wordt gesproken over een combinatie met het projectplan Een toekomst met perspectief. Zijn er ook geen combinaties mogelijk het projecten op het gebied van biologische of duurzame landbouw?

Van Drenthe wordt 9% van de projectkosten gevraagd. Welke verdeelsleutel is gehanteerd bij de verdeling over de provincies?

De heer HOLMAN neemt aan dat de ondertekening van de beleidsbrief wordt aangepast. Hij kan instemmen met het voorstel. De toekomst van de akkerbouw is nogal onzeker en nu de landbouw een van de dragers van het Drentse platteland is - in ecologisch én economisch duurzame zin - is het goed om samen met de desbetreffende ondernemers eens na te denken over perspectieven in of buiten de landbouw.

Ook de heer SMIDT gaat akkoord met het voorstel. Op deze manier spreekt de provincie haar vertrouwen uit in de sector. Voor een relatief gering bedrag kan de provincie substantieel milieubeleid voeren. Ook heeft de provincie op deze manier een goede ingang bij de sector, zodat zij duidelijk kan maken welke kant zij op wil.

Mevrouw EDELENBOSCH stelt zich voor dat, als de commissie akkoord gaat met dit project, nader overlegd wordt over de Drentse invulling. De vorm van het landelijke project, waarmee nogal veel geld is gemoeid, kan niet meer worden gewijzigd. Het is de bedoeling dat ondernemers in hun gebiedsspecifieke omstandigheden meer handen en voeten kunnen geven aan hun toekomst. Hun investeringsplannen kunnen zij daarop aanpassen. Naast omschakeling kan natuurlijk ook het advies worden gegeven om maar met het bedrijf te stoppen. Het is in de eerste plaats een landelijke regeling en als de inventarisatie is afgerond, zouden er extra faciliteringsgelden moeten komen, vergelijkbaar met de Opkoopregeling voor varkenshouderijen. Op die manier kan de blijvers de ruimte worden gegeven om zich te ontwikkelen.

De akkerbouwers kunnen er niet toe worden verplicht, maar spreekster hoopt dat een groot aantal van hen zal meedoen aan het project en dat de NLTO zorgt voor een goede promotie van het project.

Akkerbouwers zijn inderdaad ondernemers, maar gezien de specifieke plaats van de akkerbouw in Drenthe meent het college dat een provinciale bijdrage voor het collectieve deel op haar plaats is. Als het gebiedsspecifieke aspect erin wordt meegenomen, kan de provincie op de hoogte worden gehouden van de voortgang en de resultaten. Aan de initiatiefnemers zal worden gevraagd of zij te zijner tijd de provincie daarover zullen informeren.

Aan het adres van mevrouw Kempe merkt spreekster nog op dat zij niet weet welke verdeelsleutel is gehanteerd. Het in het stuk vermelde bedrag is de bijdrage die aan Drenthe wordt gevraagd.

TWEEDE TERMIJN

Mevrouw STOEL deelt mee dat het antwoord van de gedeputeerde voor haar aanleiding is om de B-status van het stuk te handhaven.

De VOORZITTER stelt vast dat dit stuk zijn B-status behoudt.

13. Brief van gedeputeerde staten van 31 januari 2002, kenmerk 4/6.18/2002000636, inzake behandeling begrotingsbladspiegels

De VOORZITTER deelt mee dat voor de Statencommissie MWG relevant zijn de bladspiegels op de pagina's 76 (bodembeleid), 78 (bodembescherming) en 79 (bodemsanering).

Mevrouw STOEL vraagt zich af waarom er per commissie zoveel tijd is uitgetrokken voor de bespreking van deze nieuwe manier van presenteren van het provinciaal beleid. Kan niet worden volstaan met behandeling in de Statencommissie Bestuur, Financiën en Economie (BFE)? Het antwoord op deze vraag kan wellicht een lange discussie in de statencommissie MWG voorkomen.

De heer DIJKS wijst erop dat dit ook het collegestandpunt was, maar dat de commissievoorzitters van mening waren dat er in elke commissie over moest worden gesproken om zodoende de gelegenheid te krijgen zich de nieuwe begrotingspresentatie eigen te maken. Er dient een antwoord te worden gegeven op de vraag of de commissies voldoende instrumenten hebben om in het nieuwe duale bestel hun controlerende taak uit te oefenen.

De VOORZITTER merkt op dat dit onderwerp is geagendeerd om de fracties de gelegenheid te geven een inhoudelijk oordeel uit te spreken over de bladspiegels met betrekking tot de drie door haar genoemde onderwerpen en de indicatoren voor doelrealisatie. Zij wijst er nog op dat tot nu toe in de commissie ook is gesproken over de begrotingsonderdelen die haar regardereren. De commissie kan natuurlijk uitspreken dat behandeling in de Statencommissie BFE volstaat, maar vandaag zou zij aan de hand van de drie onderwerpen toch een voorzichtig oordeel kunnen uitspreken.

De heer SLUITER vindt dat behandeling in de Statencommissie BFE volstaat.

De heer KUIPER wil graag enkele opmerkingen maken naar aanleiding van dit agendapunt.

De VOORZITTER zegt dat dit inderdaad de bedoeling is. Het hoeft geen uitvoerige bespreking te worden. Het is een kwestie van zoeken naar de juiste vormgeving. In het duale model zullen de fracties heel nadrukkelijk hun politieke punten moeten aangeven en het lijkt haar dat dat goed kan in de nieuwe systematiek. De bespreking van vandaag kan worden beschouwd als een leermoment, ook voor de ambtenaren van de provincie. Zij vraagt daarom de verschillende woordvoerders een kort commentaar te geven.

Mevrouw STOEL geeft aan de nieuwe systematiek veel duidelijker te vinden. De doelstellingen moeten zo helder mogelijk geformuleerd worden opdat goed beoordeeld kan worden of ze zijn gerealiseerd. Zij adviseert dienovereenkomstig te werk te gaan bij de jaarrekening. Haar fractie kan instemmen met de opbouw van de bladspiegels en heeft geen inhoudelijke opmerkingen over de drie genoemde onderwerpen.

De heer BENNING denkt dat met zo'n technisch onderwerp de tribune wordt leeg gejaagd. Nu er toch over wordt gesproken, stelt hij de vraag aan de orde of aan de hand van de nieuwe systematiek in het duale bestel goed gemeten kan worden of de beleidsdoelstellingen zijn gehaald en of gedaan is wat voorgenomen was om te doen. Een diepgaande en gedetailleerde bespreking kan ertoe leiden dat er een systeem ontstaat dat niemand meer begrijpt. De staten moeten vooral bestuurlijk bezig blijven. De beleidsbegroting (bestuurders) en de beheersbegroting (organisatie) moeten strikt gescheiden blijven. Als bestuurlijk doel zou bijvoorbeeld kunnen worden geformuleerd het terugdringen van het gebruik van bestrijdingsmiddelen met een bepaald percentage. Verder had spreker graag gezien dat het stuk wat beter was voorbereid. Beschouwing van de drie bladspiegels leert dat de drie contactpersonen een eigen persoonlijke invulling hebben gegeven.

Onder het kopje Overige relevante partijen staat bijvoorbeeld: gebruik van dierlijke mest. Verder wordt in de kolom Klanten en tegenprestaties bij beleidsproduct 35204 een opdrachtgever opgevoerd.

De heer ZOMER zegt dat instemming met de drie voorgelegde bladspiegels niet betekent dat zijn fractie akkoord gaat met alle bladspiegels. Hij gaat ervan uit dat de bladspiegels terugkomen bij de behandeling van de jaarrekening als wordt nagegaan of de gestelde doelen met het beschikbaar gestelde geld zijn bereikt.

Het is spreker opgevallen dat de kolommen van de bladspiegels niet dezelfde koppen hebben. Op pagina 78 staat bij de omschrijving van indicatoren voor doelrealisatie een verwijzing naar een kolom waarin de indicatoren nogal kort door de bocht worden geformuleerd. Een iets bredere beschrijving lijkt hem gewenst.

De heer KUIPER vindt de nieuwe systematiek een verbetering als het gaat om het formuleren van provinciale doelstellingen en de mogelijkheid ze te meten. Hij wijst er nog wel op dat de termen Procesdoelen en Productdoelen door elkaar worden gebruikt. Op pagina 78 wordt een productdoel keurig omschreven: de Drentse bodem inclusief grondwater voldoet aan de algemene omgevingskwaliteiten in milieubeschermingsgebieden en aan de bijzondere omgevingskwaliteiten van het POP. Bij een procesdoel gaat het om de vraag hoe je dat wilt bereiken en hierbij is de organisatie van het provinciale apparaat aan de orde. Daar zouden de staten zich niet mee moeten bemoeien. Op pagina 78 wordt gesproken over stimuleren, faciliteren en uitvoeren. Hier gaat het dus om een procesdoel. In de tweede kolom gaat het over de verkleining van de afhankelijkheid van burgers, bedrijven, overheden en landbouwers. Ook hier gaat het om een procesdoel. Het is van groot belang dat er eenduidigheid bestaat in het hanteren van termen. Zo gaat het bij het behoud van functionele eigenschappen die de bodem heeft voor mens, plant en dier niet om maatschappelijke maar om fysiologische effecten. Verder staat er "zie rechter kolom hieronder" waarna er onder "overige relevante partijen" zaken worden genoemd die daar niets mee te maken hebben.

De heer BAAS vindt de nieuwe systematiek een vooruitgang ten opzichte van de vorige. Ook hij

verwacht dat in de jaarrekening dezelfde systematiek wordt toegepast, opdat de staten in het nieuwe bestel hun controlerende functie kunnen waarmaken. In dit verband pleit hij ook voor het opnemen van data.

Spreker sluit zich aan bij het commentaar van de heer Kuiper op de tekst van pagina 78. Hij vindt dit een erg inconsequente pagina. Verder wordt op de ene pagina gesproken over "opdrachtgever" en op de andere over "klanten en tegenprestaties". De formats moeten zoveel mogelijk gelijk zijn. Uiteraard dienen ze ook zo concreet mogelijk te zijn, want ook eenvoudige statenleden moeten het kunnen begrijpen.

Ook de heer POPKEN vindt de bladspiegels een verbetering. Hij sluit zich aan bij de geleverde commentaren en vindt het van groot belang dat in de bladspiegels zoveel mogelijk de meetbare effecten worden meegenomen.

De heer GAASBEEK wil op hoofdlijnen reageren. Hij vindt de nieuwe systematiek een stap vooruit want er wordt een helder beeld gegeven van de activiteiten van de provincie plus effecten en kosten.

Een van de belangrijkste aspecten van het duale systeem is voor spreker dat de statenleden het provinciale beleid vertalen ten behoeve van de burgers. Zou er niet een kolom moeten komen met als kopje Effecten voor de burgers?

Verder heeft spreker vanuit zijn achterban de suggestie gekregen om de geldbedragen naast elkaar te zetten: aan de linkerkant de plaats waar het geld vandaan komt en aan de rechterkant de bestedingen. Daarbij zou ook moeten worden aangegeven wie het saldo betaalt.

De heer DIJKS stelt vast dat er enkele waardevolle tips zijn gedaan door de commissieleden. De belangrijkste zijn wel dat er een link moet worden gelegd met de jaarrekening en dat beleids- en beheerzaken van elkaar moeten worden gescheiden. Ook noemt hij in dit verband de noodzaak van eenduidig taalgebruik en concrete formuleringen, want het moet de staten mogelijk worden gemaakt het college "af te rekenen" op voorgenomen beleid. De heer Benning suggereerde in dit verband om percentages te noemen. De vraag is of dit altijd kan, maar spreker zegt toe de gedane suggesties mee te nemen in het vervolgbeleid.

De VOORZITTER voegt hier nog aan toe de suggestie om streefdata en streefgetallen te noemen. Zij stelt vast dat de commissie in het algemeen tevreden is over de bladspiegels.

14. Sluiting

De VOORZITTER sluit om 12.45 uur de vergadering.

RV

TOEZEGGINGEN

gedaan in de vergadering van de Statencommissie Milieu, Water en Groen, gehouden op 25 februari 2002 in het provinciehuis te Assen.

Pagina

- 2 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de resultaten van de evaluatie stimulering biologische landbouw in Drenthe naar de commissie te zullen sturen.
- 12 Mevrouw EDELENBOSCH zegt toe de kwestie van de openbaarmaking van de afrondingskaart aan de orde te stellen in het college en de commissie over de resultaten daarvan te berichten.
- 19 De heer DIJKS zegt toe de door de commissie gedane suggesties met betrekking tot de bladspiegels te zullen betrekken bij het vervolgbeleid op dit punt.